

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **J. K.**, zastoupeného JUDr. Josefem Vrabcem, advokátem, se sídlem Jiráskova 378, Dobřichovice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného č. j. MV - 844 - 10/OSZ - OM - Šp - 2008 ze dne 13. 3. 2008, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 4 Ad 61/2011 - 24 ze dne 29. 7. 2011,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí kasační stížností proti výše uvedenému rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým městský soud rozhodl o zamítnutí žaloby stěžovatele proti rozhodnutí o odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra č. j. OSZ - 50536 - 38/VD - Ku 2008 ze dne 20. 2. 2008 ve věci zvýšení starobního důchodu. Žalobou napadeným rozhodnutím o odvolání bylo žalobcovo odvolání zamítnuto jako nedůvodné a napadené rozhodnutí v celém rozsahu potvrzeno. O náhradě nákladů řízení před městským soudem bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Městský soud vycházel z toho, že podle žalobce je důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí skutečnost, že mu v roce 2001 nebyla dána možnost volby mezi nárokem na příspěvek za službu a starobním důchodem podle ust. § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky (dále jen „zákon o

služebním poměru příslušníků Policie“). Mezi účastníky je přitom nesporné, že Orgánem sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra bylo rozhodnuto pravomocně dne 2. 1. 2001 pod č. j. OSZ - 50536 - 15/VD - Da - 2001 o zániku stěžovatelova nároku na příspěvek za službu. Nesporné také je, že stěžovateli byl pravomocným rozhodnutím Orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra ze dne 18. 4. 2001 pod č. j. OSZ - 50536 - 20/VD - Da - 2001 přiznán starobní důchod. Žalobou napadeným rozhodnutím i rozhodnutím Orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra v I. stupni bylo rozhodováno ve věci zvýšení starobního důchodu podle nařízení vlády č. 256//2007 Sb., o zvýšení důchodů v roce 2008. Tímto rozhodnutím nebylo rozhodováno o nároku na starobní důchod ale pouze o zvýšení tohoto důchodu na základě uvedeného nařízení vlády. Rovněž nebylo tímto rozhodnutím rozhodováno o žalobcově nároku na příspěvek za službu. Městský soud proto dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná, pokud směřuje proti nesprávnému postupu žalovaného a správního orgánu I. stupně podle zákona o služebním poměru příslušníků Policie. Skutečnosti, které stěžovatel napadenému rozhodnutí vytýká, nebyly předmětem rozhodování v této věci. Soud se proto tvrzením uvedeným ve stěžovatelových námitkách nezabýval. Předmětem rozhodnutí, které je žalobou napadeno, bylo rozhodování o zvýšení starobního důchodu podle Nařízení vlády č. 256/2007 Sb., o zvýšení důchodů v roce 2008. Z podané žaloby vyplývá, že stěžovatel neměl námitky k postupu žalovaného nebo správního orgánu I. stupně, pokud jde o výpočet zvýšení starobního důchodu podle uvedeného nařízení vlády. Městský soud přitom neshledal v postupu žalovaného žádné pochybení.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podal stěžovatel kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že kasační stížností napadené rozhodnutí vychází ze zásadně nepřijatelného stavu, který nastal tím, že žalovaný stěžovateli odejmul možnost provést řádnou volbu mezi vyplácením příspěvku za službu a starobním důchodem. Žalovaný svým rozhodnutím č. j. OSZ - 50536 - 15/VD - Da - 2001 ze dne 2. 1. 2001 rozhodl, že od 12. 2. 2001 stěžovateli příspěvek za službu nenáleží. Poté rozhodnutím č. j. OSZ50536 - 20/VD - Da - 2001 ze dne 18. 4. 2001 přiznal stěžovateli starobní důchod. Již z toho vyplývá, že žalovaný žalobci volbu neumožnil a že tedy nárok žalobce na příspěvek za službu (nyní výsluhový příspěvek) stále nezanikl a tedy že nárok na jeho pobírání u žalobce nezanikl. Stěžovatel poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2007, č. j. 5 As 71/2006 - 86, ze kterého podle názoru stěžovatele vyplývá, že v případě, kdy nárok nenáleží, tento nárok nezaniká, jen se nerealizuje a v následné době se realizace původního nároku může obnovit, respektive může pokračovat. Dále z uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu podle názoru stěžovatele vyplývá, že zákonodárce stanovením, že ode dne vzniku nároku na starobní důchod příspěvek nenáleží, určil hranici, od níž příspěvek nenáleží, a to do učinění volby oprávněným buď pro příspěvek a poté by při trvajícím nároku byla obnovena i realizace původního nároku, nebo pro starobní důchod a teprve poté by touto volbou zanikl i nárok na příspěvek. Volba mezi oběma dávkami stále stěžovateli umožněna postupem žalovaného nebyla.

Stěžovatel dále upozorňuje na fakt, že příspěvek je dávkou sociálního zabezpečení (stěžovatel odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 A 86/2002 - 27 ze dne

5. 3. 2004 a na nález Ústavního soudu ze dne 28. 2. 1996, č 107/1996 Sb.), která je nepromlčitelná a žalovaný by tedy měl k její existenci z úřední povinnosti přihlížet.

Závěrem stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek městského soudu zrušil a vrátil věc tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je též zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud z dávkového spisu zjistil, že stěžovateli bylo dne 17. 12. 2007 vydáno oznámení o zvýšení důchodů v roce 2008, kterým byl stěžovatelův důchod zvýšen na částku 8162 Kč měsíčně. Stěžovatel podal dne 7. 2. 2008 proti tomuto oznámení námitky podle § 88 zákona č. 582/1992 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení v tehdy platném znění (dále jen „ zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení“). Orgán sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra poté vydal dne 20. 2. 2008 pod č. j. OSZ 50536 - 38/VD - Ku - 2008 v souladu s ust. § 88 odst. 3 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení rozhodnutí o úpravě dávky, které stěžovatel napadl odvoláním. O podaném odvolání rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 3. 2008, č. j. MV - 844 - 10/OSZ - OM - Šp - 2008, tak, že podané odvolání zamítl a napadené rozhodnutí v celém rozsahu potvrdil s tím, že odvolání stěžovatele nesplňuje náležitosti stanovené zákonem č. 500/2004 sb., správní řád a v odvolacím řízení nemůže posuzována případná neplatnost právních aktů služebního poměru nebo správního orgánu v pravomocně skončených řízeních nesouvisejících s rozhodováním o zvýšení starobního důchodu. Dále žalovaný uvedl, že rozhodnutí o zvýšení starobního důchodu bylo vydáno podle platných právních předpisů a starobní důchod byl řádně zvýšen o částku, která stěžovateli náleží. Podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí byl pouze údaj o výši starobního důchodu náležejícího a vypláceného ke dni 31. 12. 2007.

Nejvyšší správní soud předně podotýká, že v postupu žalovaného ani krajského soudu neshledává žádné pochybení. Předmětem řízení, ve kterém bylo vydáno odvoláním napadené rozhodnutí Orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, bylo rozhodování o hromadném zvyšování důchodů (valorizaci). Pokud stěžovatel tedy napadal svým odvoláním toto rozhodnutí, nemohly být jeho námitky důvodné, protože nesměřují k předmětu správního řízení v I. stupni.

Pokud měl stěžovatel zato, že rozhodnutí č. j. OSZ - 50536 - 15/VD - Da - 2001 ze dne 2. 1. 2001, kterým bylo rozhodnuto, že mu nenáleží příspěvek za službu, bylo nezákonné, bylo namístě, aby využil opravných prostředků ve správním řízení včetně případné následné žaloby ve správním soudnictví proti tomuto rozhodnutí (obdobně tomu bylo např. právě i ve stěžovatelem odkazované věci č. j. 5 As 71/2006 - 86). Totéž platí i o rozhodnutí ze dne 18. 4. 2001, č. j. OSZ50536 - 20/VD - Da - 2001, kterým byl přiznán stěžovateli starobní důchod. Pokud tak stěžovatel neučinil, nemůže tato rozhodnutí

napadat v řízení, jehož předmětem nebylo rozhodování o příspěvku za službu ani o nároku na starobní důchod, ale pouze rozhodnutí o valorizaci přiznaného důchodu. Žalovaný tak také podle názoru Nejvyššího správního soudu nepochybil ani v tom, že z moci úřední nepřihlédl k existenci nároku na příspěvek za službu, neboť existence tohoto nároku nebyla předmětem řízení před žalovaným ani před správním orgánem první instance.

Nad rámec nutného Nejvyšší správní soud dodává, že u správních rozhodnutí se uplatňuje princip presumpce správnosti, podle které se má za to, že správní akt je zákonný a správný, a to až do okamžiku, kdy příslušný orgán zákonem předvídanou formou prohlásí správní akt za nezákonný a zruší jej. Po celou dobu své existence až do svého eventuálního zrušení vyvolává správní akt právní následky, zakládá práva a povinnosti. (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 As 79/2008 - 128). V současné době je tedy situace taková, že stěžovatel pobírá starobní důchod na základě pravomocného rozhodnutí o přiznání starobního důchodu a příspěvek za službu mu tedy nenáleží ve smyslu ust. § 116 odst. 4 o služebním poměru příslušníků Policie a není tedy dána ani situace, za které by se mohla obnovit realizace nároku na příspěvek za službu.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost stěžovatele důvodnou a zamítnul ji v souladu s ust. § 110 odst. 1 s. ř. s.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. tak, že vzhledem k tomu, že se jedná o věc důchodového pojištění nemá žalovaný právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. ledna 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu